

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش :

داکتر امین الدین (سعیدی-سعید افغانی)
ودکتور صلاح الدین (سعیدی-سعید افغانی)

بسم الله الرحمن الرحيم

نکاح در اسلام

رهنمود مشورتی برای عقد نکاح

۳

اسباب تحریم ابدی عبارتند از:

نسب ، خویشاوندی ناشی از ازدواج (مصاهره)، شیر خواری .

الف: زنانی که به سبب نسب حرام شده اند عبارتند از :

مادر ، مادر کلان ، و بالاتر از آن خواهر ، خواهر اندر و بالاتر از آن عمه ، عمه کلان و بالاتر از آن خاله و بالاتر از آن دختر و پائینتر از آن دختر برادر و پائینتر از آن دختر خواهر و پائینتر از آن

ب : زنانی که به سبب مصاهره حرام شده اند عبارتند از :

۱- مادر همسر، و در تحریم او آمیزش با دخترش شرط نیست بلکه به محض عقد دخترش حرام می شود.

۲- دختر زنی که با او آمیزش کرده است پس اگر مردی مادر را عقد کرد بدون اینکه با او آمیزش کند، دخترش برای او حلال است به دلیل فرموده خداوند متعال: «فإن لم تکنوا دخلتم بهن فلا جناح علیکم»

(ولی اگر با مادرانش همبستر نشده باشید گناهی) در ازدواج با چنین دخترانی (بر شما نیست).

۳- همسر پسر که به محض عقد حرام می شود.

۴- همسر پدر ؛ بر پسر حرام است که با همسر پدرش ازدواج کند و این تحریم به محض اینکه پدرش او را عقد کرد حاصل می شود.

ج - تحریم به سبب شیر خواری:

خداوند متعال می فرماید : «وأمهاتکم اللاتی إرضعنکم وأخوانکم من الرضا عة» (ومادرانی که به شما شیر داده اند و خواهران رضاعی تان)

همچنان پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است: « الرضاعة تحرم ما تحرم الولادة » (شیر خواری حرام می کند آنچه را نسب حرام می کند) (صحیح امام بخاری : ۵۰۹۹ / ۱۳۹ /) (امام مسلم ۱۴۴۴ / ۱۰۶۸ / ۲) ، (سنن الترمذی : ۱۱۵۷ / ۳۰۷ / ۲)

(تمام کسانی که از طریق نسب نکاح شان حرام است از طریق رضاع نیز حرام است) . (از جانب شیرده همه خویش شونده از جانب شیر خواره زوجان و فروع)

شیر خور نمی تواند با افراد زیر ازدواج کند :

۱- زن شیر دهنده ، (مادر رضاعی)

۲- مادر زن شیر دهنده

۳- مادر شوهر شیر دهنده

۴- خواهر زن شیر دهنده

۵- خواهر شوهر شیر دهنده

۶- دختران پسر و دختر شیر دهنده

۷- خواهرشیری: مقدار شیر که با خوردن آن تحریم ثابت می شود: از بی بی عایشه (رضی) روایت که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است:

« لا تحرم المصاة والمصتان » (با يك يا دو بار مکیدن تحریم ثابت نمی شود) (صحیح امام مسلم ۱۴۵۰ / ۱۰۷۳ / ۲ /) (سنن الترمذی ۱۱۶۰ / ۳۰۸ / ۹۲) از ام فضل روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است : « لا تحرم الرضعة أو الرضعتان ، أو المصاة أو المصتان » (بايك يا دو بار شیر خوردن و یا يك يا دو بار مکیدن تحریم ثابت نمی شود.) (صحیح امام مسلم ۱۴۵۱ / ۲۰ / ۱۰۷۴ / ۲) .

مسائل :

پسری به نام محمود که دارای ۳ برادر است از پستان مادر نوریه که دارای ۲ خواهر است شیر خورده، نوریه و خواهرش برای محمود حلال نیستند. اما نوریه و خواهرانش می توانند به قید نکاح برادران محمود در آیند . وقتی شیر خواری در نکاح مدار اعتبار است که سن کودک شیر خوار از دوسال و ششماه زیاد نشده باشد ، خواه شیر را مستقیماً از پستان بجوشد یا از طریق چوشک و یا امثال آن .

قرآن عظیم الشان میفرماید : « والوالدات یرضعن أولادهن حولین کاملین لمن أراد أن یتیم الرضاعة »

(بقره ۲۳۳) (مادران) اعم از مطلقه و غیر مطلقه (دوسال تمام فرزندان خود را شیر می دهند هرگاه یکی از والدین یا هردوی ایشان خواستار تکمیل دوران شیر خواری شوند.

از ام سلمه روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است : « لا یحرم من الرضاع إلا ما فتق الآ معاء فی الثدي وکان قبل الفطام »

(سنن الترمذی : ۱۱۶۲ / ۳۱ / ۲) (شیر خواری موجب تحریم ازدواج نمی شود مگر زمانی که شیر به روده کودک برسد (به طوریکه روده کودک تنها از آن تغذیه کند) و قبل از دو سالگی باشد.

زنانی که بطور موقت حرام شده اند:

۱- جمع بین دو خواهر (دو خواهر را در يك زمان به ازدواج خود در آوردن) ، خداوند متعال می فرماید: « وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأَخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ » نساء : ۲۳). واینکه دو خواهر را با هم جمع آورید ، مگر آنچه گذشته است.

۲- جمع بین زن و عمه وخاله او : به دلیل حدیث ابو هریره از پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود : « لَا يَجْمَعُ بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَعَمَّتِهَا وَلَا بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَخَالَتِهَا » (صحیح امام بخاری : ۵۱۰۹ / ۱۶۰ / ۹) ، (صحیح امام مسلم : ۱۴۰۸ / ۲ / ۱۰۲۸).

۳- زنی که همسر مردی دیگری است و در عده او به سر می برد: به دلیل فرموده خداوند متعال: « وَالْمَحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ » (زنانی شوهردار (بر شما حرام شده اند) مگر زنانی که (آنان را در جنگ دینی مسلمانان با کافران) اسیر کرده باشید، که بعد پاک شدن رحم ایشان ، برای اسیر کنندگان حلال می گردند اگر چه در ازدواج کسان دیگری باشند.

۴- زنی که سه بار طلاق داده شده ، ازدواج او با شوهر اولش جایز نیست ، مگر اینکه مرد دیگری به طور صحیح او را به ازدواج خود در آورده سپس او را طلاق دهد ، به دلیل فرموده خداوند متعال : « فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجاً غَيْرَهُ ، فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ » پس اگر (بعد از طلاق و رجوع بار دیگر هم) او را طلاق داد از آن به بعد زن برای او حلال نخواهد بود ، مگر اینکه با شوهری دیگر ازدواج کند، و با او آمیزش جنسی نماید و ازدواج واقعی و جدی صورت گیرد نه موقتی و فریبکارانه (در اینصورت اگر) شوهر دوم (او را طلاق داد ، گناهی بر آن دو (زن و شوهر) نخواهد بود که (به کانون زندگی زناشویی) برگردند (وزن با شوهر اول ازدواج نماید) در صورتیکه امیدوار باشند که می توانند حدود الهی را محترم بشمارند و پا بر جا دارند).

وظایف وکیل داماد:

نماینده ویا وکیل داماد اکثراً پدر ، برادر ، کاکا ویا هم شخص ریش سفید خانواده داماد می باشد. نماینده داماد د ویا هم خود داماد می گوید : من مبلغ كذا یا مال كذا را ذکر حدود واربعة خانه ، زمین ویا هم اگر مهر اموال غیر منقول باشد در مهر بی بی قبول نمودم . بعد از موافقه وقبولی داماد ویا وکیل او در اندزه مهر ، امام روی خویش را به طرف وکیل مهر و نفس دختر نموده و مراسم ایجاب و قبول به ترتیب ذیل آغاز می گردد.

مراسم ایجاب و قبول:

توجه ! توجه ! توجه !

مراسم ایجاب و قبول یکی از مهمترین نقاطی است که در آن باید دقت لازم به عمل آید. نکاح به وسیله ایجاب و قبول به لفظی که از گذشته (ماضی) تعبیر می کند ویا به تعبیر يك لفظ از ماضی و لفظی دیگر از (حال) منعقد می شود.

مثلاً اینکه یکی از دو همسر بگوید: «مرا بزنی و شوهری بگیر، آن دیگری بگوید: ترا بچیت همسر خود پذیرفته بودم و پذیرفتم.»

عقد نکاح با الفاظی از قبیل نکاح، ازدواج بخشش و تملك نیز به عمل می آید، یعنی اگر زن عوض قبول نکاح به طور مثال بگوید: خود را بتو بخشیدم نکاح صحیح می شود.

قاضی یا امام روی به طرف « وکیل مهر و نفس » دختر نموده می گوید:

« شما که به حیث وکیل سابق وکالت (سابق الوکاله) « در همین اثناء وکیل دختر می گوید بلی » هستید : بی بی عقیقه المسمات (..... نام منکوحه - عروس.....) بنت (.....) که به این نام و نسب دیگر دختری ندارد ، نفس مسمات مذکوره را به نکاح صحیح و شرعی به پرداخت (مبلغ کذا یا مقدار کذا که ذکر مشخصات آن حتمی است) که از جمله (.....) مهر معجل و (.....) مقدار مهر مؤجل به این جوان حاضر (بهتر است امام به دست اشاره به ناکح کند محترم (..... نام داماد.....) فرزند (.....) غرض عقد نکاح زنی و شوهری به حیث داماد خویش قبول نموده اید؟ داده اید؟

وکیل مهر نفس دختر میگوید:

بلی من آنرا داده بودم و داده ام این جمله باید سه بار بالای وکیل دختر تکرار شود .

بلی من آنرا داده بودم و داده ام

بلی من آنرا داده بودم و داده ام

بلی من آنرا داده بودم و داده ام

یادداشت:

اگر خود دختر می خواهد در مراسم ایجاب و قبول حاضر گردد و می خواهد مراسم ایجاب را شخصاً ادا کند باید بگوید: من نفس خویش را به نکاح صحیح و شرعی در بدل مهر کذا به محترم (..... نام ناکح...) در مقابل مهر معجل (مقدار.....) و مهر مؤجل (مقدار...) داده بودم و دام (البتة سه بار) بعداً بدون وقفه امام و یا قاضی روی به طرف داماد نموده و می گوید :

اکنون شما جوان عاقل و بالغ که در این مجلس حاضر به عقد نکاح مسمی هستید : نفس بی بی (..... نام منکوحه - عروس.....) بنت (.....) را به نکاح صحیح و شرعی به زنی و زنا شوهری به نفس خود در بدل مهر کذا (.....) با ذکر مهر و مقدار مهر معجل و مؤجل قبول داری؟

جوان یا داماد بلا درنگ سه بار می گوید :

بلی من آنرا خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم.

بلی من آنرا خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم.

بلی من آنرا خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم.

ولی اگر قرار باشد که وکیل داماد جواب می دهد امام باید بپرسد که :

نفس بی بی (...نام عروس.....) بنت (.....) را به نکاح صحیح و شرعی به زنی و زنا شوهری به این جوان (نام جوان ذکر شود بهتر است امام به دست هم اشاره کند (حتمی است) در بدل مهر کذا (با ذکر مهر و مقدار مهر معجل و مؤجل) قبول دارید؟

در جواب باید توسط وکیل داماد گفته شود: من نفس بی بی (...نام منکوحه - عروس...) بنت (.....) را به نکاح صحیح و شرعی به زنی و زنا شوهری به محترم (...نام داماد - ناکح...) توجه! توجه! توجه! (نام پسر یا داماد حتماً ذکر شود!)

بلی من آنرا برای محترم (...نام داماد - ناکح.....) خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم .

بلی من آنرا برای محترم (... نام داماد....) خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم.

بلی من آنرا برای محترم (... نام داماد.....) خواستم، قبول کرده بودم و قبول دارم.

خطبه نکاح

قبیل از همه باید گفت خواندن خطبه در نکاح امر مستحب است. در روایت آمده است که: پیامبر بزرگوار اسلام محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چنین خطبه خوانده است:

« الحمد لله نحمده و نستعينه و نستغفره ، و نعوذ بالله من شرور أنفسنا و من سيئات أعمالنا ، من يهده الله فلا مضل له ، و من يضل فلا هادي له ، و أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ، و أشهد أن محمدا عبده و رسوله...»
سپس سه آیه زیر را بخواند:

« يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۲) » [آل عمران]

« يا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا [نساء: ۱]

« يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا » [احزاب]

الحمد لله نحمده و نستعينه و نستغفره و نعوذ بالله من شرور أنفسنا و من سيئات أعمالنا من يهديه الله فلا مضل له و من يضل فلا هادي له و أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له . أشهد أن سيدنا محمداً عبده و رسوله .
هكذا قال سيدنا محمد صلى الله عليه وسلم:

النكاح من سنتي فمن رغب عن سنتي فليس مني.

و ايضاً قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : ا لناكح راغب و المنكوحه مرغوبه و المهر على ما تراضيا و ايضاً قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: تناكحوا توالدوا او تكثرُوا فاني أباهي بكم الامم يوم القيامة. صدق الله العظيم و صدق رسوله النبي الكريم و نحن على ذلك من الشاهدين و الشاكرين و الحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين.

دعا اختتام :

بارك الله لك و بارك الله عليك و جمع بينكما في خير.

الهم الف بينهما كما الفت بين آدم و حوا.

الهم الف بينهما كما الفت بين ابراهيم و ساره.

الهم الف بينهما كما الفت بين موسى و صفوره.

الهم الف بينهما كما الفت بين سيدنا محمد صلى الله وسلم وعائشة كبرى.

پروردگارا !

نکاح هذا را که بدون ممانعت و به طریقه اسلامی ، به رضاء و رغبت جانبین و مطابق به سنت پیامبر صلی الله علیه وسلم و شرعیت غرای محمدی صورت پذیرفت تو به در بار خویش مبروک و مقبول بگردانی .

پروردگارا !

به برکت خطبه مقدسه و آیات متبرکه قرائت شده این وصلت و زندگی نوین را برای زوجین پر برکت و پر ثمر سازی

پروردگارا !

برای زوجین زندگی سعادتند ، با ابرو و با عزت نصیب نمائی

پروردگارا !

اولاد صالح نصیب شان داشته و برای هر دو خانواده توانمندی آنرا عطا فرمائی تا بر دوستی های خویش بیفزایند .

پروردگارا !

دوستان و عزیزانی که قدم رنجه فرموده و در این محفل خوشی و در شب مقدس در نکاح مقدس شرعی سهم گرفتند تو بر شادی های شان بیفزا .

پروردگارا !

دوستانی که نه توانستند در این محفل اشتراک نمایند تو در خوشی های شان بیفزا .

پروردگارا !

تو به نورحبیبت ، تو به نور پیامبرت محمد (ص) مارا از غم نجات ده و به شادی های ما بیفزا .

امین یا رب العالمین

ربنا عليك تو كلنا وإليك أ نبنا وإليك المصير وأ خير دعوانا أن الحمد لله رب العالمين برحمتك يا أرحم الراحمين.

تبریک گفتن ازدواج برای فامیل های عروس و داماد

تبریک گفتن ازدواج برای فامیل های عروس و داماد مستحب است.

از ابو هریره (رض) روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم وقتی تبریک می گفت می فرمود : «بارك الله لك وبارك الله عليك و جمع بینکما فی خیر» (خداوند خودتان و ازدوجتان را پر برکت و اجتماعتان را پر خیر

کند.) (صحیح سنن ابن ماجه : ۱۵۴۶) ، (سنن ابن ماجه : ۱/۶۱۴/۱۹۰۵)

همچنان بی بی عائشه (رضی الله عنها) از حضرت محمد صلی الله علیه وسلم روایت فرموده است : « اعلنوا هذا

النکاح واجعلوه فی المساجد واحتریوه علیه الدف » (رواه احمد و الترمذی)